METODICKÝ PORTÁL

RVP

www.rvp.cz

INSPIROMAT 2010

osobní

Jméno _____

Adresa _____

Telefonní číslo _____

Mail _____

INSPIROMAT

Inspiromat, který jsme pro vás připravili, má v letošním roce podobu diáře. Jeho grafická podoba je vzpomínkou na umění starých grafiků z dob, kdy kalendáře a lexikony byly jedněmi z mála informačních zdrojů, které byly prostým lidem k dispozici. Na stránkách diáře vás chceme v průběhu roku provázet současným světem informací z oblasti vzdělávání, které jsme pro vás shromáždili a utřídili. Naleznete je v jednotlivých částech Metodického portálu.

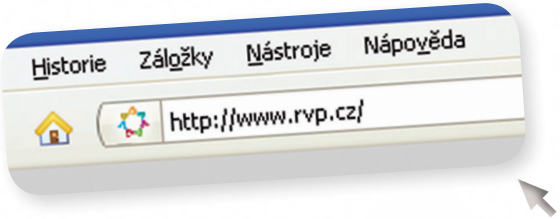

V každém měsíci vám představíme jeden modul portálu. V pedagogickém lexikonu postupně vysvětlíme některé pedagogické pojmy. Hesla jsou v diáři, tak jako v internetovém lexikonu, řazena abecedně.

Na konci každého měsíce budete mít prostor pro své plány a cíle na další období.

Vážení přátelé, otevírá se další rok vašeho života a kdy jindy než v tuto chvíli je užitečné se podívat na to, co si v tom dalším roce přejeme vykonat. Až se roztočí kruh drobných každodenních úkolů, nevzpomeneme si na své cíle a plány a pak už jen konstatujeme, že nám zase propadly mezi prsty.

Motto:

Kdo neví, kam jde, dojde někam jinam.

(bulharské přísloví)

Cílem můžeme označit stav, k němuž se chceme dobrat, jehož dosažení plánujeme. Metodě, která pomáhá stanovovat cíle a kterou zde užijeme, se říká SMARTER. Zkratka tvořená z prvních písmen anglických slov vyjadřuje, jaké by cíle měly být, aby bylo reálné, že jich dosáhneme:

S – Specifické (Specific): dostatečně konkrétní a jedinečné

M – Měřitelné (Measurable): jakýmkoliv způsobem pozorovatelné výsledky

A – Akceptované (Agreed): jestliže pracujeme na něčem s dalšími lidmi, měli bychom všichni vědět, co je cílem – sdílet jej

R – Reálné (Realistic): neplánovat to, co nejsme schopni zvládnout

T – Časové ohraničené (Time-bounded): časově neohraničený cíl nám může unikat celý život

E – Zajímavé (Excited): cíle, které nás motivují a jsou pro nás zajímavé, plníme raději

R – Zaznamenané (Recorded): abychom se mohli k cílům vracet, zaznamenejme si je nějakým pro nás vhodným způsobem

… a právě k záznamům vašich měsíčních (dílčích) cílů, plánů a myšlenek bude sloužit vždy poslední týden každého měsíce jako předzvěst toho, co bude následovat.

2010

leden		únor		březen		duben		květen		červen	
1	Pá	1	Po	1	Po	1	Čt	1	So	1	Út
2	So	2	Út	2	Út	2	Pá	2	Ne	2	St
3	Ne	3	St	3	St	3	So	3	Po	3	Čt
4	Po	4	Čt	4	Čt	4	Ne	4	Út	4	Pá
5	Út	5	Pá	5	Pá	5	Po	5	St	5	So
6	St	6	So	6	So	6	Út	6	Čt	6	Ne
7	Čt	7	Ne	7	Ne	7	St	7	Pá	7	Po
8	Pá	8	Po	8	Po	8	Čt	8	So	8	Út
9	So	9	Út	9	Út	9	Pá	9	Ne	9	St
10	Ne	10	St	10	St	10	So	10	Po	10	Čt
11	Po	11	Čt	11	Čt	11	Ne	11	Út	11	Pá
12	Út	12	Pá	12	Pá	12	Po	12	St	12	So
13	St	13	So	13	So	13	Út	13	Čt	13	Ne
14	Čt	14	Ne	14	Ne	14	St	14	Pá	14	Po
15	Pá	15	Po	15	Po	15	Čt	15	So	15	Út
16	So	16	Út	16	Út	16	Pá	16	Ne	16	St
17	Ne	17	St	17	St	17	So	17	Po	17	Čt
18	Po	18	Čt	18	Čt	18	Ne	18	Út	18	Pá
19	Út	19	Pá	19	Pá	19	Po	19	St	19	So
20	St	20	So	20	So	20	Út	20	Čt	20	Ne
21	Čt	21	Ne	21	Ne	21	St	21	Pá	21	Po
22	Pá	22	Po	22	Po	22	Čt	22	So	22	Út
23	So	23	Út	23	Út	23	Pá	23	Ne	23	St
24	Ne	24	St	24	St	24	So	24	Po	24	Čt
25	Po	25	Čt	25	Čt	25	Ne	25	Út	25	Pá
26	Út	26	Pá	26	Pá	26	Po	26	St	26	So
27	St	27	So	27	So	27	Út	27	Čt	27	Ne
28	Čt	28	Ne	28	Ne	28	St	28	Pá	28	Po
29	Pá			29	Po	29	Čt	29	So	29	Út
30	So			30	Út	30	Pá	30	Ne	30	St
31	Ne			31	St			31	Po		

2010

červenec		srpen		září		říjen		listopad		prosinec	
1	Čt	1	Ne	1	St	1	Pá	1	Po	1	St
2	Pá	2	Po	2	Čt	2	So	2	Út	2	Čt
3	So	3	Út	3	Pá	3	Ne	3	St	3	Pá
4	Ne	4	St	4	So	4	Po	4	Čt	4	So
5	Po	5	Čt	5	Ne	5	Út	5	Pá	5	Ne
6	Út	6	Pá	6	Po	6	St	6	So	6	Po
7	St	7	So	7	Út	7	Čt	7	Ne	7	Út
8	Čt	8	Ne	8	St	8	Pá	8	Po	8	St
9	Pá	9	Po	9	Čt	9	So	9	Út	9	Čt
10	So	10	Út	10	Pá	10	Ne	10	St	10	Pá
11	Ne	11	St	11	So	11	Po	11	Čt	11	So
12	Po	12	Čt	12	Ne	12	Út	12	Pá	12	Ne
13	Út	13	Pá	13	Po	13	St	13	So	13	Po
14	St	14	So	14	Út	14	Čt	14	Ne	14	Út
15	Čt	15	Ne	15	St	15	Pá	15	Po	15	St
16	Pá	16	Po	16	Čt	16	So	16	Út	16	Čt
17	So	17	Út	17	Pá	17	Ne	17	St	17	Pá
18	Ne	18	St	18	So	18	Po	18	Čt	18	So
19	Po	19	Čt	19	Ne	19	Út	19	Pá	19	Ne
20	Út	20	Pá	20	Po	20	St	20	So	20	Po
21	St	21	So	21	Út	21	Čt	21	Ne	21	Út
22	Čt	22	Ne	22	St	22	Pá	22	Po	22	St
23	Pá	23	Po	23	Čt	23	So	23	Út	23	Čt
24	So	24	Út	24	Pá	24	Ne	24	St	24	Pá
25	Ne	25	St	25	So	25	Po	25	Čt	25	So
26	Po	26	Čt	26	Ne	26	Út	26	Pá	26	Ne
27	Út	27	Pá	27	Po	27	St	27	So	27	Po
28	St	28	So	28	Út	28	Čt	28	Ne	28	Út
29	Čt	29	Ne	29	St	29	Pá	29	Po	29	St
30	Pá	30	Po	30	Čt	30	So	30	Út	30	Čt
31	So	31	Út			31	Ne			31	Pá

osobní plán

28 **PONDĚLÍ**

Bohumila

29 **ÚTERÝ**

Judita

30 **STŘEDA**

David

31 **ČTVRTEK**

Silvestr

1 **PÁTEK**

Den obnovy samostatného českého státu

Nový rok

2 **SOBOTA**

Karina

3 **NEDĚLE**

Radmila

2010

Aktivizační metody

Tímto názvem jsou většinou označovány metody ve výuce, kdy je aktivita žáka zřetelně vidět - tj. je nejen myšlenková, ale projevuje se chováním a konáním nebo alespoň větším objemem řeči žáka.

Aktivizační metody:

- Diskuze
- Výukové hry (interakční, situační, inscenační)

Při využití aktivizačních metod je důležité:

- Přemýšlet o smyslu aktivizačních metod, vyhnout se aktivizaci pro aktivizaci
- Skloubit účelně aktivizační metody s metodami, kdy aktivita žáka není příliš vidět, je založena na pozorování, promýšlení atp.

4 PONDĚLÍ
Diana

5 ÚTERÝ
Dalimil

6 STŘEDA
Tři králové

7 ČTVRTEK
Vilma

8 PÁTEK
Čestmír

9 SOBOTA
Vladan

10 NEDĚLE
Břetislav

Bloomova taxonomie

Nazvaná podle vedoucího týmu, který v padesátých letech minulého století zpracoval studii, definující přehledně strukturu vzdělávacích cílů ve vztahu k úrovním myšlenkových procesů. Myšlenkové operace jsou v tomto modelu uspořádány tak, jak na sebe navazují od jednodušších ke složitějším a komplexnějším, a také tak, jak se vzájemně podmiňují. Myšlenkové operace a tím i vzdělávací cíle vyšších úrovní jsou podmíněny zvládnutím, dosažením úrovní předchozích. Nezvládnutí nebo neúplné zvládnutí jedné úrovně obvykle zakládá problémy při dosahování úrovní vyšších.

Původní Bloomovo rozdělení a z toho plynoucí logika vývoje vzdělávacích cílů je:

- **Hodnocení**
- **Syntéza, tvorba**
- **Analýza**
- **Aplikace**
- **Porozumění**
- **Znalost**

V průběhu let sice dochází k inovacím a zpřesňování této základní struktury, hlavně u vyšších úrovní (změna pořadí hodnocení a syntézy - tvorby), ale logika postupného vývoje vzdělávacích cílů zůstává.

Ostatně v této souvislosti si stačí připomenout Komenského:

Od jednoduššího ke složitějšímu.

11 PONDĚLÍ
Bohdana

12 ÚTERÝ
Pravoslav

13 STŘEDA
Edita

14 ČTVRTEK
Radovan

15 PÁTEK
Alice

16 SOBOTA
Ctirad

17 NEDĚLE
Drahoslav

Centra aktivit

Pracovní koutky (např. hudební, výtvarný, domácnost, stolní hry...), které umožňují hru i tvůrčí práci jednotlivců i skupiny dětí. Každé centrum nabízí dětem různé hračky a pomůcky, které je nabádají k činnosti a tvořivé hře. Děti tak získávájí nejen poznatky, ale rozvíjejí také své dovednosti a posilují schopnosti.

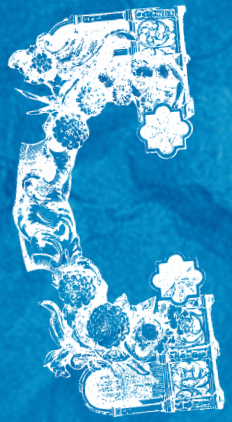

Například v části hudební jsou k dispozici jednoduché hudební nástroje, ale i různé přírodniny, s kterými mohou děti xperimentovat. V centru nazvaném Domácnost třeba děti napodobují dospělé a hrají rolové hry. Ve výtvarném centru mají děti k dispozici různé materiály a inspirace ke své tvořivé práci. Důležitá je práce učitelky, která děti při aktivitách nejen pozoruje, ale především je povzbuzuje při jejich činnosti a hledání nových cest.

18 PONDĚLÍ
Vladislav

19 ÚTERÝ
Doubravka

20 STŘEDA
Ilona

21 ČTVRTEK
Běla

22 PÁTEK
Slavomír

23 SOBOTA
Zdeněk

24 NEDĚLE
Milena

25 **PONDĚLÍ**

Miloš

26 **ÚTERÝ**

Zora

27 **STŘEDA**

Ingrid

28 **ČTVRTEK**

Otýlie

29 **PÁTEK**

Zdislava

30 **SOBOTA**

Robin

31 **NEDĚLE**

Marika

METODICKÝ PORTÁL
RVP
www.rvp.cz

Vítejte ve světě informací z oblasti vzdělávání a ve společenství lidí, kteří spolu sdílí své zkušenosti, názory i materiály.

Během několika let se původní jednoduchá struktura portálu hodně rozkošatěla.

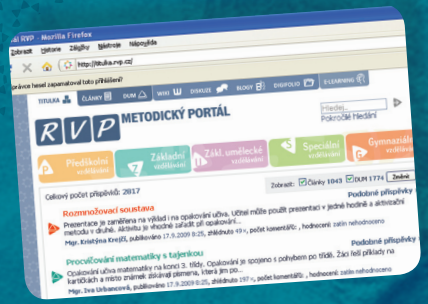

Kromě vzniku nových sekcí se také změnila grafika a byly doplněny další funkce. Nyní mají čeští učitelé k dispozici prostředí plně využívající možnosti, které poskytují nejmodernější informační technologie současnosti. Smysl zůstal pořád stejný:

Propojit lidi v jejich úsilí zajistit dětem co nejlepší vzdělávání.

Vytvoření podmínek pro toto společné sdílení je naše práce. Jejich využití je na každém z vás. Vítáme vás.

6. týden **únor**

1 PONDĚLÍ
Hynek

2 ÚTERÝ
Nela/Hromnice

3 STŘEDA
Blažej

4 ČTVRTEK
Jarmila

5 PÁTEK
Dobromila

6 SOBOTA
Vanda

7 NEDĚLE
Veronika

Činnostní učení

Základními principy je probouzení zájmu a nabývání nových poznatků žáky názorně, vlastní činností a prožíváním, za pomoci vhodných metodických materiálů a pomůcek. Vlastním objevováním, manipulací s pomůckami a vlastní tvorbou úloh si žáci poměrně rychle a především trvale osvojí praktické zkušenosti, k čemu bude nový poznatek a dovednost sloužit.

Obecný činnostní postup je následující:

1. **Samostatná činnost všech žáků** (individuální pokusy, sestavování, modelování matematických situací, třídění atp.) - každý žák má svou pomůcku. Učitel žákům názorně vysvětlí, jak s pomůckou, kterou pro daný cíl zvolil, pracovat a jakým způsobem o prováděných činnostech hovořit. Žáci manipulují s pomůckou společně s učitelem.

2. **Pozorování, hovor žáků o pozorovaném a vyvozování závěrů** - žáci sami vytvářejí obdobné příklady a situace. Učitel je vede k uvažování a hovoru o pozorovaných jevech, k vyjadřování názorů, závěrů a k formulaci otázek. Žákům umožňujeme samostatně se rozhodovat a projevovat.

3. **Procvičování** - při činnostech v bodech 1 a 2 dochází jak k postupnému rozvíjení klíčových kompetencí, tak k porozumění učivu žáky. Teprve poté má smysl zařadit postupy směřující k procvičování - automatizaci probírané látky.

8 PONDĚLÍ
Milada

9 ÚTERÝ
Apolena

10 STŘEDA
Mojmír

11 ČTVRTEK
Božena

12 PÁTEK
Slavěna

13 SOBOTA
Věnceslav

14 NEDĚLE
Valentýn

Dramatizace

V pedagogickém kontextu znamená „dramatizace“ obvykle převedení nějaké učební látky do podoby hrané scénky.

Slovo „dramatický“ odkazuje k „dramatu“. Mělo by tedy předurčovat, že jednající (hrané) postavy se ocitnou v situaci natolik neúnosné, že začnou vzájemně jednat, aby situaci vyřešily. Hrají-li žáci takové situace, pak jejich hra plně vyhovuje obsahu pojmu dramatizace.

Můžeme ovšem využít i tzv. „dramatizace bez dramatického děje“ (pokud postavy neřeší problém, ale hráči např. jen „znázorňují“ nějakou skutečnost – stromy v lese kývající se ve větru; koloběh vody apod.). Zde lze pak využít termín improvizace bez dramatického děje.

Optimálně by tedy dramatizací měly být nazývány ty „převody“ učební látky do formy divadla a dramatu, kde - v rámci fiktivní situace - žáky hrané postavy (nebo žáky hrané věci; zvířata; chemické prvky atd.) řeší určitou, pro ně komplikovanou situaci.

Poněkud odlišný význam může pak mít slovo dramatizace přímo v samotné dramatické výchově, kde se jedná ve většině případů skutečně o převod nějaké literární předlohy do podoby buď dramatického textu a následně do podoby inscenace, nebo do podoby edukační dramatické struktury při práci ve třídě.

15 PONDĚLÍ
Jiřina

16 ÚTERÝ
Ljuba

17 STŘEDA
Miloslava

18 ČTVRTEK
Gizela

19 PÁTEK
Patrik

20 SOBOTA
Oldřich

21 NEDĚLE
Lenka

22 PONDĚLÍ

Petr

23 ÚTERÝ

Svatopluk

24 STŘEDA

Matěj

25 ČTVRTEK

Liliana

26 PÁTEK

Dorota

27 SOBOTA

Alexandr

28 NEDĚLE

Lumír

UŽIVATELSKÁ DATABÁZE

Pro koho portál připravujeme?

- **Pro pedagogy – pro ty, kteří nejen berou, ale umí i dávat.**
- **Pro ty, kteří vědí, co je sdílení zkušeností, a jsou ochotni nabídnout svá díla ostatním k využití.**
- **Pro ty, které těší povídat si s ostatními a vyměňovat si zkušenosti on-line.**
- **Pro ty, kterým není jedno, co se kolem nich děje.**
- **Pro ty, kteří navzdory době, podmínkám, únavě a kdoví čemu ještě pořád mají svoji práci rádi a dělají ji poctivě a odpovědně.**

Jací jsou pro nás uživatelé portálu?

V našich očích jsou aktivní, moderní, poctiví, zodpovědní, vzdělaní, zvídaví, hraví, počítačově gramotní, pracovití, se smyslem pro humor, velkorysí, trpěliví, staří, mladí i středního věku, zaujatí svou prací, optimističtí, nesobečtí, přející, odvážní a stále hledající nové cesty.

1 PONDĚLÍ
Bedřich

2 ÚTERÝ
Anežka

3 STŘEDA
Kamil

4 ČTVRTEK
Stela

5 PÁTEK
Kazimír

6 SOBOTA
Miroslav

7 NEDĚLE
Tomáš

Emoční inteligence

Emoční inteligence je souhrn emočních schopností - kompetencí, které nám pomáhají dosáhnout toho, co chceme, cítit se spokojeně a být v souladu s lidmi kolem nás i sami se sebou. V současnosti se emoční inteligence považuje za jeden z klíčových faktorů ovlivňujících úspěch v životě.

Emoce mají přímý vliv na naše ostatní mentální schopnosti. Kvalita emoční inteligence ovlivňuje subjektivní prožívání života (schopnost prožívat např. štěstí), dále ovlivňuje důvěru ve vlastní síly, schopnost motivovat sebe sama a dosahovat toho, co chceme, i jednat s druhými lidmi. Při zhruba stejné inteligenci rozhodují o úspěchu ve škole i v životě emoční kvality. Klasickou školní situací, kde se projevuje schopnost zvládat emoce, je dovednost zvládat trému a úzkost během zkoušení.

Emoční inteligenci se děti učí napodobováním. Emoční inteligenci je možné zvyšovat tréninkem i v dospělém věku.

Model původních čtyř schopností **(Salovey)** byl následně rozpracován do pěti kompentencí, vztahujících se k vlastní osobě a k mezilidským vztahům **(D. Goleman)**.

Kompetence EI vztahující se k vlastní osobě

1. Sebeuvědomění
2. Sebekontrola
3. Motivace

Kompetence EI vztahující se k mezilidským vztahům

4. Empatie
5. Umění ovlivňovat
6. Týmová práce a skupinové IQ

8 PONDĚLÍ
Gabriela

9 ÚTERÝ
Františka

10 STŘEDA
Viktorie

11 ČTVRTEK
Anděla

12 PÁTEK
Řehoř

13 SOBOTA
Růžena

14 NEDĚLE
Rút, Matylda

Formy výuky

Charakterizují rámec, ve kterém se uskutečňuje výuka. Rozlišujeme především dva způsoby:

1. **jaké činnosti žák ve výuce dělá** (rozlišujeme pak frontální, individuální, vrstevnickou výuku apod.)

2. **jak je výuka organizována z hlediska času či prostoru** (rozlišujeme pak výuku ve specializované učebně, v přírodě nebo v blocích, ve formě krátkodobých nebo dlouhodobých projektů apod.)

Každá z uvedených forem má svoje silné a slabé stránky. Je velmi důležité zvažovat, k jakému cíli využít danou formu. Pro žáky je však dobré zažívat různé formy uspořádání výuky, neboť pestrost podporuje samotné učení.

15 PONDĚLÍ
Ida

16 ÚTERÝ
Elena
Herbert

17 STŘEDA
Vlastimil

18 ČTVRTEK
Eduard

19 PÁTEK
Josef

20 SOBOTA
Světlana

21 NEDĚLE
Radek

22 **PONDĚLÍ**

Leona

23 **ÚTERÝ**

Ivona

24 **STŘEDA**

Gabriel

25 **ČTVRTEK**

Marián

26 **PÁTEK**

Emanuel

27 **SOBOTA**

Dita

28 **NEDĚLE**

Soňa

http://dum.rvp.cz

DUM

DUM - Digitální učební materiály aneb dumejte s námi.

Trochu zvláštní zkratka DUM je produktem doby, která umožnila nahradit stohy papírů světem elektronických médií, které umožňují shromažďovat v nepatrném a mnohdy virtuálním prostoru neuvěřitelné množství informací. Proč to nevyužít pro pomoc učitelům.

Modul DUM je nejen přehledně organizovaný archiv, který nabízí nepřeberné množství učebních materiálů, pracovních listů, prezentací, audio a video ukázek, ale také komunita zajímavých a aktivních lidí, složená z mnoha pozorovatelů, komentátorů a přispěvovatelů.

Po zaregistrování můžete v tomto modulu digitální učební materiály vyhledávat, stahovat, používat, komentovat, hodnotit, vytvářet z nich kolekce. Předpokladem toho všeho je, že bude dost těch, kteří budou také vkládat vlastní materiály.

Stáhněte si materiály a poskládejte si svou vlastní vyučovací hodinu.

Logika tohoto modulu je:

Vezmi a použij.

A také samozřejmě:

Vytvořil jsi, funguje to? Dej to dál.

29 PONDĚLÍ
Taťána

30 ÚTERÝ
Arnošt

31 STŘEDA
Kvido

1 ČTVRTEK
Hugo

2 PÁTEK
Erika

3 SOBOTA
Richard

4 NEDĚLE
Ivana

Gramotnost

Chápání pojmu gramotnost (v angličtině literacy) prošlo vcelku bouřlivým vývojem.

V dobách starého Říma se pod označením „litteratus" mínil člověk „studovaný". Ve středověku se užíval pro člověka, který dokázal v latině číst, ačkoli vzhledem k úpadku vzdělanosti v Evropě se již ve 13. století užíval pro každého, kdo znal z latiny jakékoli minimum. Po období reformace se přesunulo chápání gramotnosti na dovednost číst a psát v jakémkoli jazyce.

V současné době se tento pojem vnímá mnohem šířeji a označuje se jako funkční gramotnost. Proměna chápání pojmu je dána tím, že termín gramotnost vyjadřuje požadavky společnosti na kompetentnost jedince a tyto požadavky se v proměnách času mění. Za funkční gramotnost je považována schopnost člověka aktivně participovat na světě informací.

Funkční gramotnost je chápána jako spojení těchto dimenzí:

- literární gramotnost,
- dokumentová gramotnost,
- numerická gramotnost.

5 PONDĚLÍ — Velikonoční pondělí
Miroslava

6 ÚTERÝ
Vendula

7 STŘEDA
Heřman
Hermína

8 ČTVRTEK
Ema

9 PÁTEK
Dušan

10 SOBOTA
Darja

11 NEDĚLE
Izabela

Hraní rolí

neboli inscenační metoda je edukační metoda založená na tom, že žáci převezmou určité role v divadelním slova smyslu a sehrají pak určité situace, do nichž se postavy (charakterizované těmito rolemi) dostávají.

Roli tedy v tomto případě chápeme jako učební úkol, kterého se musí žák zhostit. Přitom jde o typ úkolu, jehož obsahem je charakteristika obvykle nějakého člověka (postavy) a jejího jednání, postojů atd. Postav je v edukační dramatické situaci obvykle více, vstupují do vzájemných vztahů a jednají – žáci je hrají. Jiní žáci obvykle sledují tuto (inscenovanou) hru jako diváci, kteří mají většinou zadán úkol k pozorování toho, co se v situaci děje.

Na tomto společném základu se pak pod názvem hraní rolí skrývá řada různých způsobů hraní využívaných k výchově obecně, k tréninku specifických odborných, profesních nebo sociálních dovedností, ale i k reedukaci či terapii (psychodrama; dramaterapie).

Do hraní rolí lze zahrnout částečně i simulační hry. Proto také najdeme hraní rolí v řadě systémů (osobnostní a sociální výchova; sociálně psychologický výcvik; socio-profesní tréninky; globální výchova, zážitková pedagogika atd.).

Hraní rolí v těchto systémech obvykle rezignuje (na rozdíl od dramatické výchovy) na úroveň uměleckého rozvíjení dramatické situace. Spíše pragmaticky směřuje k osvojování vědomostí a dovedností (a návazně též porozumění a rozvíjení postojů).

12 PONDĚLÍ
Julius

13 ÚTERÝ
Aleš

14 STŘEDA
Vincenc

15 ČTVRTEK
Anastázie

16 PÁTEK
Irena

17 SOBOTA
Rudolf

18 NEDĚLE
Valérie

19 **PONDĚLÍ**

Rostislav

20 **ÚTERÝ**

Marcela

21 **STŘEDA**

Alexandra

22 **ČTVRTEK**

Evženie

23 **PÁTEK**

Vojtěch

24 **SOBOTA**

Jiří

25 **NEDĚLE**

Marek

DISKUZE

Modul diskuze musel vzniknout prostě proto, že myšlenka vytvořit neformální virtuální sborovnu, kde v ničím neomezovaném prostředí moderních technologií mohou svobodně probíhat diskuze lidí, jejichž reálné setkání by bylo nesmírně obtížné, ne-li nemožné zorganizovat. Je to obrovská úspora času, velká příležitost a nekonečný potenciál. V bezpečném a pohodlném prostředí vlastní pracovny můžeme s kolegy řešit školní problémy, hledat odpovědi na své otázky a zapojit se do diskuzí na různá témata, vzájemně se učit v otevřeném a profesním prostředí. Pro usnadnění domluvy má každá diskuze svého netmoderátora, který ji facilituje.

Hlavní logikou tohoto modulu je: Pojďme společně diskutovat o věcech, které nás zajímají. Vytvořme expertní týmy snů a hledejme řešení našich problémů.

Témata diskuzí, ke kterým se můžete přidat:

Kurikulum
Diskuze o všem, co souvisí se ŠVP. Vzájemná pomoc, spolupráce a sdílení zkušeností. Konkrétní tipy, poznatky a návody kolegů, zkrátka vše, co k tvorbě ŠVP patří.

Učitel
Co obnáší profese učitele, s jakými problémy se učitel potýká a jak je řeší. Příspěvky týkající se hodnocení práce učitele a novinky z oblasti pedagogiky.

Výuka
Nápady a pomůcky, metody a formy práce, komunikace mezi učitelem a žákem, zkušenosti s učebnicemi nebo příklady z praxe. Připravují se také odborné diskuze na aktuální a zajímavá témata.

Okolí/Společnost
Názory veřejnosti na školství, nebo například vztahy škola-rodiče či škola-zřizovatel.

Škola
Témata věnující se životu školy – vztahy s veřejností, zavádění nových prvků, aktuální a nové technologie ve škole, vztahy učitelů ve sboru, motivace kolegů aj.

Offtopic neboli Za školou
Povídání o všem možném mimo školu aneb co se jinam nevešlo.

18. týden **duben**

26 PONDĚLÍ
Oto

27 ÚTERÝ
Jaroslav

28 STŘEDA
Vlastislav

29 ČTVRTEK
Robert

30 PÁTEK
Blahoslav

1 SOBOTA
Svátek práce

2 NEDĚLE
Zikmund

Chyba

Chyba označuje výkon žáka, který se odlišuje od požadovaného cílového výsledku nebo vzorového průběhu řešení učební situace. Chyba je přirozenou součástí procesu učení a je důležitým zdrojem poznání žáka. Pomáhá určit hranice toho, co je správné a co ne, ukazuje postupy, které není dobré v budoucnu opakovat, odhaluje slabá místa žákových kompetencí, poskytuje pravdivý obraz o aktuální dovednostní a znalostní úrovni žáka, může motivovat k vyšším výkonům.

Chyba je odchylka ve správnosti řešení, kterou je do budoucna potřeba eliminovat, ale zároveň je žádoucím zdrojem poučení. Důležité je umět s chybou dobře pracovat, a to ze strany žáka i učitele. Chyba je často vnímána negativně a je následována trestem. V tu chvíli se však nestává zdrojem poznání, ale prvkem paralyzujícím žákův učební pokrok. Učitel by měl pomoct žákům vnímat chybu jako přirozenou „výzvu“ k opakování učebního procesu takovým způsobem, který vede ke správnému řešení.

Měl by nabídnout praktické nástroje k pojmenování chyby ve formě autoevaluace, reflexe nebo zpětné vazby, následované nástroji ke zpracování chyby, jako jsou akční plány, učební spirály atp. Učitel sám by měl stejně přistupovat i k vlastním chybám - nebát se je před žáky přiznat a názorně se pokoušet o správný postup. Schopnost přijímání vlastních chyb, poučení se z jejich dopadu a žádoucí změna chování je jednou z kvalit pro utváření zdravé osobnosti.

3 PONDĚLÍ
Alexej

4 ÚTERÝ
Květoslav

5 STŘEDA
Klaudie

6 ČTVRTEK
Radoslav

7 PÁTEK
Stanislav

8 SOBOTA
Den vítězství

9 NEDĚLE
Ctibor / Den matek

Inkluze

znamená zahrnutí nebo přijetí do nějakého celku. V pedagogickém kontextu se hovoří o přijetí a začlenění žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, ze sociálně vyloučených skupin či sociokulturních menšin. Stručně by se dala inkluze vyjádřit jako proces zkvalitňování učení a zapojení všech žáků.

Inkluze ve vzdělávání staví na těchto předpokladech a procesech:

- Všichni žáci a pracovníci školy jsou stejně důležití.
- Zvyšování míry zapojení žáků (snižování míry vyčlenění) do školní kultury, vzdělávacího procesu a komunity.
- Změna školní kultury, politiky a praxe tak, aby byla zohledněna různorodost žáků.
- Odstraňování překážek v učení a zapojení všech žáků, tedy nejen těch, kteří mají určité postižení či jsou označeni jako „žáci se speciálními vzdělávacími potřebami“.
- Využívání zkušeností z konkrétních případů překonávání překážek v přístupu a zapojení tak, aby ze změn mohli čerpat i ostatní žáci.
- Vnímání rozdílů mezi žáky jako inspirace pro podporu učení, nikoliv jako problému, který je třeba řešit.
- Uznávání práva žáků na vzdělávání v místě, kde žijí.
- Zkvalitňování škol pro potřeby žáků i učitelů.
- Vyzdvihování úlohy škol při budování společenství a rozvoji hodnot, nejen při zvyšování výkonů žáků.
- Podpora vzájemně prospěšných vztahů mezi školami a okolní komunitou.
- Zohledňování myšlenky, že inkluze ve vzdělávání je jedním z aspektů inkluze ve společnosti.

10 PONDĚLÍ
Blažena

11 ÚTERÝ
Svatava

12 STŘEDA
Pankrác

13 ČTVRTEK
Servác

14 PÁTEK
Bonifác

15 SOBOTA
Žofie

16 NEDĚLE
Přemysl

Jenský plán

Jedná se o alternativní pedagogický směr. Jenský plán rozvinul a zapracoval německý evangelický pastor a univerzitní profesor pedagogiky Peter Petersen (1884 - 1952) v Jeně. Roku 1927 vystoupil na IV. Mezinárodním kongresu pro Novou výchovu se systémem nové národní školy, která byla přijata jako „jenský plán“.

Nejdůležitější rysy jenského plánu:

- Žáci jsou zahrnuti v tzv. kmenových skupinách přesahujících ročník (například jedna skupina sdružovala žáky od 6 do 8 let věku).
- Žáci se neučili podle klasického rozvrhu hodin, ale podle týdenního pracovního plánu, který střídal pedagogické situace rozhovor, hra, práce a slavnost.
- Žáci se učili v tzv. obytném pokoji, na němž se sami podíleli.
- Ve školách jenského plánu se na závěr roku nevydává klasické vysvědčení.

17 PONDĚLÍ
Aneta

18 ÚTERÝ
Nataša

19 STŘEDA
Ivo

20 ČTVRTEK
Zbyšek

21 PÁTEK
Monika

22 SOBOTA
Emil

23 NEDĚLE
Vladimír

osobní plán

24 PONDĚLÍ

Jana

25 ÚTERÝ

Viola

26 STŘEDA

Filip

27 ČTVRTEK

Valdemar

28 PÁTEK

Vilém

29 SOBOTA

Maxmilián, Maxim

30 NEDĚLE

Ferdinand

http://clanky.rvp.cz

ČLÁNKY

Prostě nazvaný modul „články“ je ve skutečnosti úžasný zásobník zkušeností stovek pedagogů, kteří v praktických i teoretických článcích přináší nové, inspirující myšlenky ze všech oblastí vzdělávání, aktuální a zajímavé informace. To, co dělá z tohoto souboru jedinečné dílo, je jednak garance každého článku recenzenty a také systém, který umožňuje třídění a vyhledávání článků podle mnoha hledisek.

Naleznete zde informace, metody, projekty, vyučovací hodiny, souhrnná pojednání i případové studie, výsledky výzkumů i rozhovory. Autorský tým je unikátní, od učitelek MŠ po vysokoškolské profesory. Od lidí, kteří neváhají zveřejnit své první zkušenosti, po důchodce, kteří se dělí o celoživotní zkušenost.

Hlavní logikou tohoto modulu je:

Tohle by vás mohlo zajímat.
Tohle by mohlo být užitečné vědět.
O tom by bylo dobré přemýšlet.

31 PONDĚLÍ
Kamila

1 ÚTERÝ
Mezinárodní den dětí
Laura

2 STŘEDA
Jarmil

3 ČTVRTEK
Tamara

4 PÁTEK
Dalibor

5 SOBOTA
Dobroslav

6 NEDĚLE
Norbert

Kužel zkušenosti

Někdy také nazýván Kužel učení nebo Daleův kužel učení. Americký učitel a profesor pedagogiky Edgar Dale (1900 - 1985), který model Kuželu zkušenosti vyvinul, věřil, že abstraktním symbolům a myšlenkám člověk lépe porozumí (a tudíž si je pak i uchová v paměti), když jsou podloženy nějakou konkrétní zkušeností.

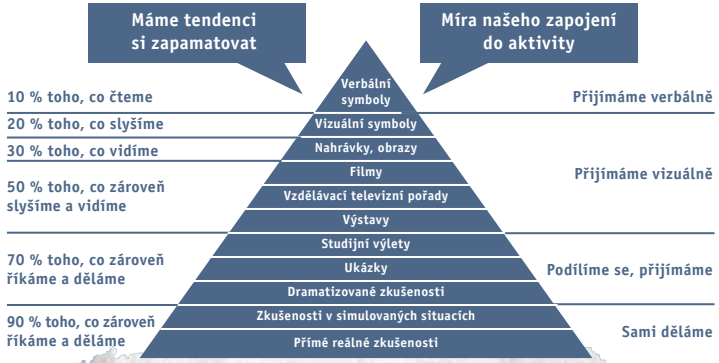

Kužel zkušenosti (Dale, 1946)

Kužel zkušenosti tak zachycuje, jaký je vztah mezi vyučovací metodou nebo použitým výukovým materiálem a efektivitou učení (vyučování). Podle tohoto modelu je efektivita učení nejvyšší ve chvíli, kdy je spojena s reálnými situacemi, s reálnými zážitky žáků (dno kužele). Postupně směrem vzhůru se díky použité metodě učení nebo výukovému materiálu z člověka stává více a více pouhý pozorovatel reality, a tím klesá efektivita učení. Na špici kužele pak jsou metody, které pracují již jen se symboly, které realitu představují – tato rovina je pro žáky tou nejtěžší.

7 PONDĚLÍ
Iveta, Slavoj

8 ÚTERÝ
Medard

9 STŘEDA
Stanislava

10 ČTVRTEK
Gita

11 PÁTEK
Bruno

12 SOBOTA
Antonie

13 NEDĚLE
Antonín

Lístečková metoda

Vychází z metody brainwritingu a je použitelná v celé řadě situací. Zejména ve skupině, která má mlčenlivé členy, nebo tam, kde členové nevyužívají či nedostanou příležitost dostat se ke slovu.

Metoda se skládá z pěti kroků:

1. Zopakování problému, analýza dat - vedoucí skupiny zopakuje téma, které se bude pomocí této techniky řešit.

2. Individuální psaní nápadů na lístečky - každý člen skupiny během 5 minut zapisuje své náměty na nalepovací papírky (ve formě: podmět, sloveso a předmět), které pak přečte a vylepí je na flipový papír.

3. Přeskupování lístečků do skupin - cílem tohoto kroku je přeskupit lístečky do skupin, ve kterých se sdružují stejné nebo podobné náměty. Tento krok probíhá bez mluvení, během kterého si členové skupiny mlčky utvářejí svůj vlastní názor.

4. Domluva nad konečným seskupením – nastal čas na vysvětlení důvodů, proč lístečky umísťovali tak a tak. Zde se dohodnou na konečném seskupení a pojmenují jednotlivé skupiny – opět podmět, sloveso a předmět. Výsledky své práce mohou graficky doladit. Vznikne několik skupin s mnoha náměty.

5. Rozhodnout se o důležitosti - když máme seskupené náměty, můžeme přejít k vyhodnocovací části. Každý dostane 3 „lepíky“ zelené barvy a přilepí je ke skupinám, které se mu nejvíce zamlouvají (může přidělit jedné skupině 3 kusy, nebo 3 skupinám po 1).

14 PONDĚLÍ
Roland

15 ÚTERÝ
Vít

16 STŘEDA
Zbyněk

17 ČTVRTEK
Adolf

18 PÁTEK
Milan

19 SOBOTA
Leoš

20 NEDĚLE
Květa

osobní plán

červen

21 **PONDĚLÍ**
Alois

22 **ÚTERÝ**
Pavla

23 **STŘEDA**
Zdeňka

24 **ČTVRTEK**
Jan

25 **PÁTEK**
Ivan

26 **SOBOTA**
Adriana

27 **NEDĚLE**
Ladislav

http://blogy.rvp.cz

BLOGY

Před pár lety by to vypadalo jako překlep. Dnes je blog běžný prostředek pro vyjádření vlastních myšlenek prostřednictvím osobní internetové stránky. Lidé píší blogy na různá témata.

Proč ne ke vzdělávání?

Modul BLOG nabízí každému registrovanému uživateli prostor pro sdílení a vytříbení svých vlastních myšlenek v on-line prostředí, které nevyžaduje žádné zvláštní počítačové dovednosti. Stačí mít vůli prezentovat své názory, úvahy, inspirace ostatním uživatelům portálu. Budou-li to názory inspirativní, možná se dočkáte odezvy v podobě komentářů, podpory, diskuze, zkrátka nezbývá, než to zkusit.

Najdete zde i VIP blogery - známé osobnosti z pedagogického světa a praktiky, kteří se s vámi podělí o názory na aktuální témata.

Hlavní logikou tohoto modulu je:

*Nechci zůstat **sám** se svými názory. Co vy na to?*

28 PONDĚLÍ
Lubomír

29 ÚTERÝ
Petr a Pavel

30 STŘEDA
Šárka

1 ČTVRTEK
Jaroslava

2 PÁTEK
Patricie

3 SOBOTA
Radomír

4 NEDĚLE
Prokop

Myšlenkové mapy

V myšlenkových (nebo mentálních) mapách (mind maps) lze strukturovaně zaznamenávat informace a vztahy. Svým charakterem stimulují a odpovídají současnému používání obou mozkových hemisfér. Využívají se například k vizualizaci projektů, problémů, plánů a cílů, k učení a pamatování, k řešení problémů nebo k rozvoji tvořivého myšlení.

V myšlenkových mapách se vyjadřují souvislosti pomocí rozložení textu na stránce, využitím obrázků a propojovacích čar. Hlavní větve, začínající v centru (jádru problému), se dělí na další, a vzniká tak jakýsi strom odpovídající problému nebo našim myšlenkám svojí košatostí a znázorněním důležitosti.

Postup tvorby myšlenkové mapy:

- Do středu papíru umístěte hlavní téma (název nebo obrázek).
- Kolem hlavního tématu rozmístěte další související části a spojte je se středem čarami (hlavní větve).
- Hlavní větve můžete dále dělit dle potřeby.
- Grafickými symboly, barvami a obrázky apod. můžete vyjádřit další vztahy a zvýraznit podstatné.
- V mapě používejte spíše jednoslovná vyjádření, případně krátká slovní spojení. Hlavní síla myšlenkové mapy je ve strukturování a vizualizaci problému, nikoliv v množství textu.

Myšlenkové mapy lze využít ve výuce předmětů například jako podkladu pro diskuze, k analýze problémů nebo jako způsobu záznamu výuky.

5 PONDĚLÍ — Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje

Cyril a Metoděj

6 ÚTERÝ — Den upálení mistra Jana Husa

Mistr Jan Hus

7 STŘEDA

Bohuslava

8 ČTVRTEK

Nora

9 PÁTEK

Drahoslava

10 SOBOTA

Libuše, Amálie

11 NEDĚLE

Olga

Nadané děti a žáci

Potřebujeme pro to, abychom rozvíjeli nadání našich dětí, definici nadaného žáka?

Někteří pedagogové jsou toho názoru, že nejefektivnějším způsobem podpory nadání zejména u dětí a žáků mladšího školního věku je příliš nezkoumat míru jejich individuálních dispozic a snažit se individualizací a vnitřní diferenciací výuky dosáhnout osobního maxima u všech dětí/žáků.

Je to bezesporu rozumný a správný přístup. Pokud se u dítěte/žáka projeví výrazné nadání v nějaké oblasti, musí se mu dostat individuální podpory odpovídající charakteru a míře projeveného nadání. To je druhá strana téže mince. Povzbuzovat, motivovat a inspirovat všechny, podporovat a dále rozvíjet jednotlivce podle jejich individuálních vzdělávacích potřeb.

12 PONDĚLÍ
Bořek

13 ÚTERÝ
Markéta

14 STŘEDA
Karolína

15 ČTVRTEK
Jindřich

16 PÁTEK
Luboš

17 SOBOTA
Martina

18 NEDĚLE
Drahomíra

osobní plán

30. týden červenec

19 PONDĚLÍ

Čeněk

20 ÚTERÝ

Ilja

21 STŘEDA

Vítězslav

22 ČTVRTEK

Magdaléna

23 PÁTEK

Libor

24 SOBOTA

Kristýna

25 NEDĚLE

Jakub

http://edit.rvp.cz

EDIT RVP

Zatím jsme jen nabízeli. Na závěr tedy připomenutí, že bez vás, autorů stávajících nebo potenciálních, by nebylo co nabízet. Být autorem není snadné, a tak jsme udělali to, co jsme udělat mohli, a připravili pro vás internetové on-line prostředí vytvořené pro snadné publikování.

Jedná se o sofistikovaný editační systém, ve kterém je přeposílání textů v příloze emailu nahrazeno on-line prostředím, do kterého je článek vložen. Autorům nejvíce pomohou předem nastavené `tabulky s údaji RVP, díky kterým pak uživatelé snadno naleznou hledanou informaci pomocí nastavených parametrů.

Hlavní logikou tohoto modulu je:

Vážíme si času a práce našich autorů. Děkujeme všem!

31. týden **červenec**

26 PONDĚLÍ
Anna

27 ÚTERÝ
Věroslav

28 STŘEDA
Viktor

29 ČTVRTEK
Marta

30 PÁTEK
Bořivoj

31 SOBOTA
Ignác

1 NEDĚLE
Oskar

Otevřené učení

Otevřeným učením je nazýván jednak určitý přístup k učení žáků, jednak soubor postupů, které se v jeho rámci uplatňují. Je to svým způsobem pedagogický systém, který je charakteristický kromě jiného i tím, že vznikl v praxi výuky dětí mladšího školního věku. Jeho duchovním otcem je Berd Bedegruber, rakouský učitel, který zavedení kroků otevřeného učení vyzkoušel, nalezl další spolupracovníky a výsledky společné práce publikoval. Našel celou řadu následovníků, kteří uplatňují otevřené učení jako systém nebo užívají jen některé jeho prvky, které považují za užitečné.

Podstatou otevřeného učení je změna organizace výukových činností, která je charakteristická:

- důrazem na plánování činností, ve vyšších fázích s vysokou mírou účasti žáků na tomto procesu (týdenní plány, denní plány),
- prací s předepsanými pokyny,
- intenzivním využíváním didaktických her,
- vysokou mírou vnitřní diferenciace,
- možností volby, stanovením času pro volnou práci (samostatně, ve dvojicích, ve skupinách),
- obohaceným prostředím třídy (uspořádání nábytku, kartotéky, prostor pro pomůcky, počítač s tiskárnou, nástěnky apod.),
- kartotékami (individuální pravopisná kartotéka, čtenářská kartotéka, knihovna, encyklopedie, matematická kartotéka, přírodovědná kartotéka),
- dalšími aktivizujícími prvky, jako korespondence mezi školami, pracovní ateliér, výstavy, žákovské noviny, výuka přesahující rámec třídy apod.

2 PONDĚLÍ
Gustav

3 ÚTERÝ
Miluše

4 STŘEDA
Dominik

5 ČTVRTEK
Kristián

6 PÁTEK
Oldřiška

7 SOBOTA
Lada

8 NEDĚLE
Soběslav

Projektová výuka

Znakem projektové výuky nebo projektového vyučování je snaha propojovat poznatky z různých oblastí s tím, s čím se žáci setkávají v běžné realitě. Koncepce projektového vyučování byla rozvinuta již na přelomu 19. a 20. století významným představitelem americké pragmatické pedagogiky, Johnem Deweyem.

Projektové vyučování se orientuje především na zkušenosti žáka. Tato myšlenka staví na předpokladu, že učení probíhá efektivněji, pokud jsou voleny takové metody, které umožňují žákům co nejvíce uplatňovat naučené v reálných situacích (viz např. kužel zkušenosti). Díky úzkému vztahu s reálným životem žáky takový způsob učení mnohem více baví a jsou pro učení motivovanější. Probouzí se jejich přirozený zájem o poznávání.

Shrneme-li, jaké přednosti má projektová výuka, mohli bychom vypíchnout:

- Propojuje poznatky z různých předmětů, pomáhá vidět věci v souvislostech.
- Pomáhá zapojit smyslové vnímání žáků a prožitek.
- Umožňuje dobře individualizaci.
- Žáka motivuje a aktivizuje.
- Úzce se pojí s reálným životem.
- Rozvíjí žákovy pracovní a studijní návyky.
- Umožňuje žákům pracovat v týmech a skupinách.

9 PONDĚLÍ
Roman

10 ÚTERÝ
Vavřinec

11 STŘEDA
Zuzana

12 ČTVRTEK
Klára

13 PÁTEK
Alena

14 SOBOTA
Alan

15 NEDĚLE
Hana

Q metodologie

má dvě hlavní součásti -
Q-třídění a Q-faktorovou analýzu.

Q-třídění v mnohém připomíná dotazníkové šetření. Pracuje se sadou výroků, které reprezentují možné odpovědi na nějakou základní otázku, kterou si například kladou učitelé nebo jiní členové společenství, jímž škola je. Příkladem může být otázka, jak má vypadat ideální škola, standard učitele apod. Respondenti, kterými mohou být učitelé, žáci nebo rodiče, vyjadřují míru souhlasu s danými výroky. Respondenti musí výroky vzájemně porovnávat a musí jim přidělovat stupně významu od nejvyššího po nejnižší, přičemž každá úroveň významu smí být obsazena zcela určitým počtem výroků. Výroků může být libovolný počet, třídění musí být tomuto počtu uzpůsobeno tak, aby na jeho krajích vždy figurovalo menší množství výroků než uprostřed (třídění kopíruje Gaussovu křivku). Tento postup donutí respondenty skutečně uvažovat o prioritách.

Q-faktorová analýza (v níž zaměníme význam řádků a sloupců) pak určí, kteří lidé spolu (názorově) korelují a ze kterých myšlenek (výroků) jsou názorové proudy, do kterých se rozpadají, složeny. To je velmi cenný nástroj k rozpoznání jednoty pedagogického sboru, respektive toho, v čem se jeho jednotliví členové shodují a v čem se naopak rozcházejí.

16 PONDĚLÍ
Jáchym

17 ÚTERÝ
Petra

18 STŘEDA
Helena

19 ČTVRTEK
Ludvík

20 PÁTEK
Bernard

21 SOBOTA
Johana

22 NEDĚLE
Bohuslav

osobní plán

23 **PONDĚLÍ**

Sandra

24 **ÚTERÝ**

Bartoloměj

25 **STŘEDA**

Radim

26 **ČTVRTEK**

Luděk

27 **PÁTEK**

Otakar

28 **SOBOTA**

Augustýn

29 **NEDĚLE**

Evelína

http://wiki.rvp.cz

WIKI

Název wiki pochází z havajštiny, ve které je to výraz pro „rychlý“, resp. „velmi rychlý“. Na našem portálu je to modul umožňující vytvářet pedagogické dokumenty společně. Wikipedie se stala fenoménem a využívají ji lidé po celém světě. Využití tohoto principu pro vzdělávání se přímo nabízí. Připravili jsme prostředí virtuální knihovny, kabinetu a sborovny pro spolupráci na věcech, které jsou nad síly jednotlivce, nebo pro věci, kdy objevujeme objevené a sami děláme něco, co už jiní udělali.

Hlavní logikou tohoto modulu je:

Staňte se účastníky dílny a ateliéru nápadů a spolupráce spřízněných duší.

WIKI na rvp.cz je:

- elektronická knihovna plná návodů, postupů, výukových aktivit a metod
- prostor pro tvorbu a spolupráci nad tematickými plány, vytváření konkrétních příprav na vyučovací hodinu a ostatních učebních textů
- prostor pro sdílení obrázků, videí a podobných multimediálních objektů do výuky

Složky WIKI:

Knihovna - obsahuje pedagogický lexikon a metodologický slovník.

Sborovna - prostor pro sdílení tematických plánů a příprav na výuku. Virtuální sborovna bude rozdělena dle vzdělávacích stupňů. Zde najdete prostor pro spolupráci s kolegy na tematických plánech, které můžete společně či v uzavřených skupinách ve wiki tvořit, ale také sdílet s ostatními stejně jako své přípravy na výuku.

Kabinet - bude rozdělen podle typu učební pomůcky na obrázky, software (programy) a videa.

30 PONDĚLÍ
Vladěna

31 ÚTERÝ
Pavlína

1 STŘEDA
Linda, Samuel

2 ČTVRTEK
Adéla

3 PÁTEK
Bronislav

4 SOBOTA
Jindřiška

5 NEDĚLE
Boris

Reflexe

neboli ohlédnutí se za danou aktivitou nebo situací je proces, který nám pomáhá vytěžit a zpracovat naše zkušenosti získané během aktivity. Díky tomuto „ohlédnutí“ jsme pak schopni se z nabytých zkušeností efektivně učit.

Reflexe se vztahuje ke dvěma oblastem - k cílům, tedy k obsahu vzdělávání, a k procesům učení.

Když reflektujeme dosažení cílů, zamýšlíme se například nad otázkami:

- co se žák naučil a v čem dříve neměl jasno,
- k čemu mu to může být dobré, kde to využije,
- co mu dále zůstává nejasné, na co by chtěl znát odpověď,
- zda musel přehodnotit něco z toho, co si o tématu myslel na začátku aktivity (co zmiňoval v evokaci) atd.

Neméně důležité je reflektovat procesy učení. Žák si díky tomu ujasňuje postupy učení a myšlení. Když reflektujeme procesy učení, zamýšlíme se například nad otázkami:

- co žákovi pomohlo dospět k novému poznání,
- jaké postupy učení se mu osvědčily, nebo již opakovaně osvědčují v určitých situacích,
- co by příště udělal jinak, protože se to neosvědčilo,
- zda se vyskytla v průběhu aktivity nějaká situace, se kterou si nevěděl rady apod.

Zapomenout bychom neměli také na emoce – jak se žák při aktivitě cítil, zdali-mu něco vadilo...

6 PONDĚLÍ
Boleslav

7 ÚTERÝ
Regína

8 STŘEDA
Mariana

9 ČTVRTEK
Daniela

10 PÁTEK
Irma

11 SOBOTA
Denisa

12 NEDĚLE
Marie

Řešení problémů (kompetence)

Řešení problémů je v českém prostředí uváděno jako jedna z (klíčových) kompetencí nebo životních dovedností důležitých pro život v dnešním světě.

V užším slova smyslu můžeme tuto kompetenci definovat jako překonávání překážek, abychom našli odpověď na nějakou otázku nebo dosáhli určitého cíle v případě, kdy si cestu k cíli nemůžeme snadno a okamžitě vybavit. V tomto pojetí vyžaduje řešení problému navržení několika řešení, jejich porovnání a uvážený výběr jednoho z nich, uskutečnění vybraného postupu a zhodnocení úspěšnosti.

V pedagogice se s tímto pojmem setkáváme obvykle v širším pojetí. V něm se do kompetence (k) řešení problémů zahrnují i další dovednosti, které kladou nárok na naše myšlení a rozhodování. Průkopníci pojetí klíčových kompetencí, Belz a Siegriest (2001), definují tuto kompetenci jako připravenost a schopnost jednotlivce převzít v přiměřeném rozsahu odpovědnost nebo spoluzodpovědnost, zpracovávat samostatně informace, plánovat výsledky, dokumentovat a shrnovat; systematickými postupy a prozíravým myšlením optimalizovat průběh prací. Tuto kompetenci spojují se schopností být otevřený k poznávání nových a originálních postupů a k hledání a nacházení alternativ, tedy s jistou dávkou kreativity.

13 PONDĚLÍ
Lubor

14 ÚTERÝ
Radka

15 STŘEDA
Jolana

16 ČTVRTEK
Ludmila

17 PÁTEK
Naděžda

18 SOBOTA
Kryštof

19 NEDĚLE
Zita

20 **PONDĚLÍ**

Oleg

21 **ÚTERÝ**

Matouš

22 **STŘEDA**

Darina

23 **ČTVRTEK**

Berta

24 **PÁTEK**

Jaromír

25 **SOBOTA**

Zlata

26 **NEDĚLE**

Andrea

http://odkazy.rvp.cz

ODKAZY

Jeden z nejmladších modulů, který nahradil původní, již nedostačující strukturu odkazů. Nabízí efektivní a rychlý způsob jak získat komentované internetové odkazy ke konkrétnímu tématu. I tento modul počítá s aktivními uživateli, kteří nebudou váhat doplnit do systému další, související odkazy, a tím umožnit jeho neustálý růst a rozvoj.

Odlišností nebo přidanou hodnotou tohoto modulu je jeho propojení s ostatními částmi portálu a členění odkazů ve struktuře rámcových vzdělávacích programů.

Hlavní logikou tohoto modulu je:

Tato stránka taky stojí za podívání. Toto by mohlo být dobře využitelné.

27 **PONDĚLÍ**
Jonáš

28 **ÚTERÝ**
Den české státnosti
Václav

29 **STŘEDA**
Michal

30 **ČTVRTEK**
Jeroným

1 **PÁTEK**
Igor

2 **SOBOTA**
Olívie, Oliver

3 **NEDĚLE**
Bohumil

Simulace (simulační hra)

v edukačním kontextu znamená obvykle hru, při níž hráči vstupují do fiktivní situace a řeší nějaký momentálně fiktivní problém, který však mívá obvykle velmi reálné jádro (je blízký nějakému skutečnému problému). Hráči jsou přitom v této fiktivní situaci „za sebe“. Nehrají tedy jiné postavy, hrají ve smyslu: „já, jako bych byl v situaci, že...“. Někdy ale přijímají v rámci této situace i určitou sociální roli, a to opět „za sebe“: „já, jako bych byl v této situaci v sociální roli...“.

Příkladem takové situace může být nácvik na personální pohovor: jeden žák hraje personalistu, druhý sebe samého, jako by byl v situaci personálního pohovoru. Pokud jde o sociální roli: např. žáci ekonomických škol působící v tzv. fiktivních firmách řeší fiktivní problémy v rolích majitele, jeho asistenta, ekonomického ředitele, ředitele marketingu atd. V těchto rolích jednají tak, jak by jednali, kdyby v nich skutečně byli oni sami (nehrají tedy „nějakého majitele“).

Simulace původně znamená vesměs předstírání příznaků nemoci nebo modelování nějakého procesu (např. v technice, meteorologii atd.). V tomto druhém smyslu také můžeme uvažovat o edukačních simulacích.

Simulace jsou styčným metodickým polem mezi dramatickou výchovou, sociálně psychologickým výcvikem, zážitkovou pedagogikou, globální výchovou atd.

4 PONDĚLÍ
František

5 ÚTERÝ
Eliška

6 STŘEDA
Hanuš

7 ČTVRTEK
Justýna

8 PÁTEK
Věra

9 SOBOTA
Štefan, Sára

10 NEDĚLE
Marina

Školní parlament

je prostor pro zapojení žáků do života školy. Podporuje jednak zodpovědnost žáků za vlastní vzdělávání, jednak umožňuje podíl na chodu školy. Zástupci školního parlamentu se pravidelně setkávají na pracovních schůzkách, na nichž přednášejí návrhy a připomínky svých spolužáků ke vzdělávacímu procesu, školnímu prostředí, vzájemnému soužití.

Školní parlament předkládá podněty, otázky a návrhy vedení školy i učitelům.

Snaží se vzájemně najít optimální řešení.

Školní parlament je prostředkem pro přenos informací mezi všemi třídami, napomáhá spolupráci mezi jednotlivými ročníky.

Snaží se o naplňování cílů školy v oblasti osobnostní a sociální výchovy, výchovy demokratického občana.

11 PONDĚLÍ
Andrej

12 ÚTERÝ
Marcel

13 STŘEDA
Renáta

14 ČTVRTEK
Agáta

15 PÁTEK
Tereza

16 SOBOTA
Havel

17 NEDĚLE
Hedvika

Týmová výuka

Velmi efektivní organizační forma práce, při které spolupracuje více učitelů na jednom tématu. Skupinu žáků tak zároveň danou problematikou provází více učitelů.

Dochází tak k synergii různých přístupů a odborností.

Aby tým dobře fungoval, je nutné dodržet tři základní pravidla: organizaci (cíle a závazný řád), kvalifikaci (znalosti a schopnosti) a kooperaci (důvěra a loajalita).

Příprava je náročná, ale zároveň přináší obohacení nejen pro samotné žáky, ale i učitele.

18 PONDĚLÍ
Lukáš

19 ÚTERÝ
Michaela

20 STŘEDA
Vendelín

21 ČTVRTEK
Brigita

22 PÁTEK
Sabina

23 SOBOTA
Teodor

24 NEDĚLE
Nina

25 **PONDĚLÍ**

Beáta

26 **ÚTERÝ**

Erik

27 **STŘEDA**

Šarlota, Zoe

28 **ČTVRTEK**

Den vzniku samostatného československého státu

Státní svátek

29 **PÁTEK**

Silvie

30 **SOBOTA**

Tadeáš

31 **NEDĚLE**

Štěpánka

http://digifolio.rvp.cz

DIGIFOLIO

Osobní portfolio se postupně stává samozřejmostí. Jeho elektronická podoba zase tak samozřejmá není. Nabízíme vám osobní prezentaci tím nejmodernějším způsobem.

Modul DIGIFOLIO umožní uživatelům vytvořit si vlastní prostor ke zmapování svého osobního a profesního růstu, svého profesního portfolia či portfolia své školy se snadnou archivací. Je to také prostor pro sdílení materiálů s on-line kolegy, tedy zázemí pro vznik pracovních týmů.

Hlavní logikou tohoto modulu je:

Chci, abyste o mně věděli také toto.

Digifolio, to je:

- Vaše internetové JÁ
- aneb Co jste o sobě a své profesi nechtěli zapomenout
- Přehled vašeho profesního života a plánů
- Mapa života

1 PONDĚLÍ
Felix

2 ÚTERÝ
Památka zesnulých

3 STŘEDA
Hubert

4 ČTVRTEK
Karel

5 PÁTEK
Miriam

6 SOBOTA
Liběna

7 NEDĚLE
Saskie

Učební typ

Každý člověk preferuje určitý způsob učení, který je pro něj nejefektivnější cestou k zapamatování a osvojení nových věcí. Rozlišují se základní tři typy: vizuální, auditivní a pohybový.

Vizuální typ - nejlépe si vštípí to, co vidí. Ve výuce mu vyhovují plakáty, obrázky, diagramy, tabulky a názorná schémata.

Auditivní typ - učí se na základě toho, co slyší, takže mu vyhovuje výklad, ale také si o věcech povídat. Ocení také písničky, říkanky nebo filmy (nikoliv němé :-)).

Pohybový typ - pro lidi s tímto typem je důležité se při učení pohybovat a reálně činnost vykonávat a osahat si ji. Je dobré hrát různé aktivity, provádět činnosti (např. něco vyrábět) nebo třeba hrát různé role.

Každý jednotlivec má tyto učební typy různě nakombinované a v průběhu života se částečně mění. Od narození převládá spíše pohybový typ, který postupně více přechází buď ve vizuální, nebo v auditivní. V rámci výuky by mělo být pamatováno na všechny styly učení. Jiný způsob rozlišení učebních typů lze nalézt v teorii Davida A. Kolba, který rozlišuje čtyři typy související s tzv. Kolbovým cyklem učení.

8 PONDĚLÍ
Bohumír

9 ÚTERÝ
Bohdan

10 STŘEDA
Evžen

11 ČTVRTEK
Martin

12 PÁTEK
Benedikt

13 SOBOTA
Tibor

14 NEDĚLE
Sáva

Vrstevnické vyučování

Pojem „vrstevnické vzdělávání“ je odvozen z angl. „peer education“. Slovo „peer“ původně znamenalo příslušnost k jedné z pěti vrstev aristokracie, v současnosti toto slovo vyjadřuje vrstevníka. Vrstevník je někdo, s nímž se vychovávaná či vzdělávaná osoba může ztotožnit.

Důležitá je nejen věková podobnost, ale např. i ekonomická situace či souřadné sociokulturní postavení. Výraz „peer vzdělávání“ tedy znamená výchovné působení mezi vrstevníky navzájem. Východiskem vrstevnického vzdělávání je filozofie, že se jedinec přirozeně ztotožní s někým, kdo je mu blízký z hlediska sociálního zázemí, věku, role, zájmů a životní orientace, a který má proto schopnost jej v jeho názorech a postojích ovlivňovat. Tím, co odlišuje vrstevnické vzdělávání od obecné participace mládeže, je, že jsou při něm mladým lidem přiděleny role vrstevnického „experta“ na témata blízká jeho vrstevníkům a „zprostředkovatele změny“.

V současnosti můžeme nejčastěji realizované vrstevnické programy rozdělit na tyto základní druhy:

- vrstevnická pomoc při učení (tutoring a mentoring) - např. žákům se slabšími výkony
- vrstevnická prevence negativních společenských jevů (protidrogové, sexuologické programy atp.)
- vrstevnická mediace - alternativní neautoritativní způsob řešení sporů a konfliktů
- vrstevnické poradenství

Vrstevnické vyučování je založeno na tom, že žák či skupina žáků dočasně přejímají v kolektivu vrstevníků pedagogickou roli a provádějí své spolužáky procesem osvojování učiva a klíčových kompetencí. Formy takové výuky mohou být různě variovány, pokud je zachován vrstevnický princip vyučování.

15 PONDĚLÍ
Leopold

16 ÚTERÝ
Otmar

17 STŘEDA
Den boje za svobodu a demokracii
Mahulena

18 ČTVRTEK
Romana

19 PÁTEK
Alžběta

20 SOBOTA
Nikola

21 NEDĚLE
Albert

22 **PONDĚLÍ**

Cecílie

23 **ÚTERÝ**

Klement

24 **STŘEDA**

Emílie

25 **ČTVRTEK**

Kateřina

26 **PÁTEK**

Artur

27 **SOBOTA**

Xenie

28 **NEDĚLE**

René

http://elearning.rvp.cz

E-LEARNING

Další z nových modulů je bránou do světa, ve kterém vzdělávání přichází k vám domů, aniž musíte opustit pohodlí své pracovny. E-learningové kurzy, které jsou pro vás připraveny, umožňují další vzdělávání novou, neotřelou formou bez časově náročného dojíždění.

Odměnou za vaše studijní úsilí a studijní sebekázeň je setkávání s kolegy z celého světa, možnost vyměňovat si vzájemně zkušenosti, možnost diskutovat s odborníky, za kterými byste jinak museli složitě a dlouho cestovat.

Co je e-learning?

- Příležitost, ke studiu, kterou doposud využívaly převážně vysoké školy a firemní vzdělávání.
- Příležitost studovat prostřednictvím informačních a komunikačních technologií.
- Příležitost studovat a netrmácet se přitom veřejnou dopravou a neztrácet čas v dopravní zácpě.
- Příležitost chodit do školy v županu a s mokrou hlavou.
- Příležitost studovat na mateřské dovolené i se zlomenou nohou.
- Příležitost studovat i při vysokém pracovním vytížení.
- Příležitost mít velmi dobrého učitele klidně i z druhého konce světa.

uvařte si kávu > připravte si něco lákavého k zakousnutí > pohodlně se usaďte > zapněte si počítač > pusťte si svou oblíbenou hudbu > a přihlaste se do svého kurzu

Nechte vzdělávání přijít za vámi.

29 PONDĚLÍ
Zina

30 ÚTERÝ
Ondřej

1 STŘEDA
Iva

2 ČTVRTEK
Blanka

3 PÁTEK
Svatoslav

4 SOBOTA
Barbora

5 NEDĚLE
Jitka

WebQuest

Metoda orientovaná na žáka, formou inovativního způsobu konstruktivního uplatnění vzdělávacích technologií ve výukovém procesu.

Jedná se vlastně o učitelem připravenou aktivitu nebo lekci komplexně podporující samostatnou práci žáků, která ve všech fázích plně využívá technické prostředky - zvláště internet. WebQuest je ve své podstatě teoreticky propracovaným systémem vhodně strukturovaného zadání práce pro žáky. Pojem jako takový vznikl v polovině 90. let 20. století v USA.

Teoreticky by lekce mající strukturu WebQuestu měla obsahovat následující části:

Popis	Upoutání zájmu žáků, pomoc orientovat se v problematice, formulace základní výzkumné otázky či problému.
Úkol	Popis toho, co se bude dělat, včetně cílů, k nimž se má řešením dospět.
Postup	Popis toho, jak se má při práci postupovat (často odlišné pro různé role u týmového úkolu).
Zdroje informací	Odkazy na doporučené materiály většinou dostupné na internetu (může být též součástí postupu).
Hodnocení	Metodicky velmi důležitá složka WebQuestu, v níž autor popíše způsob budoucího hodnocení výsledků a žák má možnost si dopředu představit, co se od něj konkrétně žádá.
Závěr	Shrnutí cílů, zafixování nových zkušeností, podněty k hlubšímu zamyšlení a možnému dalšímu studiu.
Metodické pokyny	Doporučení autora WebQuestu určená kolegům učitelům implementujícím zadání ve své výuce.

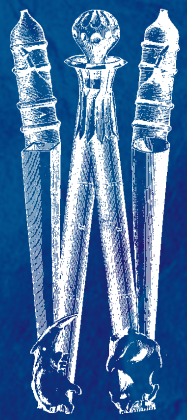

6 PONDĚLÍ
Mikuláš

7 ÚTERÝ
Benjamín, Ambrož

8 STŘEDA
Květoslava

9 ČTVRTEK
Vratislav

10 PÁTEK
Julie

11 SOBOTA
Dana

12 NEDĚLE
Simona

Zážitková pedagogika

je pedagogický směr, který klade důraz na aktivitu žáků a staví výchovné procesy především na vlastním prožitku a jeho následném vytěžení pro osobnostní růst. Hlavním principem zážitkové pedagogiky je využití zážitku ze hry k předem stanoveným pedagogickým cílům.

Spojení dvou zdánlivě protichůdných aspektů hry (hraní si) a výchovy (cíleného rozvoje a vzdělávání) je podstatou metody zážitkové pedagogiky. Zážitková pedagogika nabízí hned dvě roviny uplatnění. Existuje oblast kompetencí a výchovných dopadů, které zážitková pedagogika rozvíjí. Druhou rovinou jsou pak specifické obsahy oblastí a oborů, školních předmětů, témat neziskových projektů či firemních školení, ve kterých metodu zážitkové pedagogiky uplatňujeme.

Metoda zážitkové pedagogiky je vědomě řízený postup, díky kterému můžeme se skupinou dojít od zážitku ze hry k požadovanému pedagogickému záměru. Metodu zážitkové pedagogiky bychom mohli shrnout do čtyř fází:

1. Příprava programu na základě analýzy
   - témata - co
   - cílová skupina – pro koho
   - cíle programu – proč
   - čas – za jak dlouho
   - místo – kde
   - zdroje – s kým, s čím
2. Zprostředkování zážitku skrze program
3. Zpracování zážitku skrze ohlédnutí za programem - od zážitku ke zkušenosti formou ohlédnutí či nejrůznějších způsobů reflexe k naplnění cílů programu
4. Aplikace - přenos zkušeností z her a programů skrze analogie do reálného prostředí (osobního či pracovního života účastníků)

13 PONDĚLÍ
Lucie

14 ÚTERÝ
Lýdie

15 STŘEDA
Radana

16 ČTVRTEK
Albína

17 PÁTEK
Daniel

18 SOBOTA
Miloslav

19 NEDĚLE
Ester

Žákovská knížka

V současném pojetí školy je žákovská knížka oficiálním školním dokumentem, který slouží ke komunikaci mezi učiteli, žáky a jejich rodiči. Její platnost trvá jeden školní rok a jejím držitelem je konkrétní žák. Její hlavní funkcí je záznam evaluace učebních pokroků daného žáka, a to buď učiteli jednotlivých předmětů a projektů, nebo žákem samým (autoevaluace). Moderní žákovská knížka je živý dokument, který žáka neděsí, ale je pro něj účinným průvodcem vlastního růstu, na jehož podobě se může aktivně podílet.

Jedním z příkladů je stručný výňatek z žákovské knížky existující na ZŠ Táborská, Praha: „V žákovské knížce máš prostor pro své písemné sebehodnocení i grafické znázornění pomocí škály. Ta ti pomůže hodnotit rozvoj sledovaných dovedností - kompetencí. Na konci hodnotícího období se budeš hodnotit nejprve ty sám, a to křížkem – X. Následně se vyjádří tvůj vyučující kroužkem - O. V průběhu celého roku můžeš při mapování sledovat a vyhodnocovat své dovednosti. K tomu ti držíme palce!“ Nebo jiný příklad z téže školy a téže žákovské knížky:

„Sebehodnocení předmětových výstupů a hodnocení učitelem v předmětu je součástí předmětového portfolia. Čím lépe tyto doklady budou vypovídat o tvých vědomostech, dovednostech či porozumění v dané oblasti vzdělávání, tím lépe mohou sloužit jako podklad pro rozhodování o tvých výsledcích. Tuto část portfolia pravidelně předkládej rodičům – jistě se budeš mít čím pochlubit. Do celého portfolia budou moci tví rodiče nahlédnout v průběhu třídních schůzek nebo při konzultacích.“

Žákovská knížka obsahuje také důležité praktické informace týkající se chodu školy a průběhu školního roku (rozvrh hodin, kontakty na školu a rodiče, termínované akce atp.), prostor pro sdělení rodičům a prostor pro omluvenky žáků. Podle invence vydavatele může obsahovat různé výchovně vzdělávací doplňky (citáty, ilustrace, grafické pomůcky pro výuku atp.)

20 PONDĚLÍ
Dagmar

21 ÚTERÝ
Natálie

22 STŘEDA
Šimon

23 ČTVRTEK
Vlasta

24 PÁTEK Štědrý den
Adam a Eva

25 SOBOTA
1. svátek vánoční

26 NEDĚLE
2. svátek vánoční, Štěpán

osobní plán

53. týden **prosinec**

27 **PONDĚLÍ**

Žaneta

28 **ÚTERÝ**

Bohumila

29 **STŘEDA**

Judita

30 **ČTVRTEK**

David

31 **PÁTEK**

Silvestr

1 **SOBOTA**

Nový rok

2 **NEDĚLE**

Karina

adresář

Jméno	telefon / mail

Jméno	telefon / mail

adresář

Jméno	telefon / mail

Jméno	telefon / mail

poznámky

o nás

VÝZKUMNÝ ÚSTAV PEDAGOGICKÝ

Výzkumný ústav pedagogický v Praze je odborným pracovištěm, jehož základním posláním je všestranně napomáhat rozvoji všeobecného vzdělávání v České republice a didakticky a metodicky podporovat školy a školská zařízení, které všeobecné vzdělání poskytují. Obecným východiskem činnosti VÚP je vzdělávací politika MŠMT ČR formulovaná a zakotvená ve strategických (Bílá kniha) a legislativních dokumentech (Školský zákon).

Hlavním záměrem všech aktivit VÚP je pomoci učitelům vykonávat kvalitně jejich profesi, což je spojeno se schopností efektivně využívat různých forem a metod učení, se vzájemným sdílením zkušeností a s jejich celoživotním učením. Odborná činnost ústavu se zaměřuje na oblasti předškolního vzdělávání, základního a základního uměleckého vzdělávání, vzdělávání v gymnáziích, jazykového vzdělávání a na vzdělávání dětí a mládeže se speciálními a specifickými vzdělávacími potřebami.

VÚP spolupracuje s vysokými školami, resortními institucemi, zahraničními institucemi obdobného zaměření a mezinárodními organizacemi zabývajícími se zejména koncepčními otázkami výchovy a vzdělávání dětí a mládeže a problematikou hodnocení výsledků ve vzdělávání. Patří do dvacítky evropských institucí sdružených v CIDREE, což je nezávislá mezinárodní síť institucí zabývajících se rozvojem a výzkumem vzdělávání v Evropě.

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento diář je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INSPIROMAT

VÝZKUMNÝ ÚSTAV PEDAGOGICKÝ

© VLHAdesign 2009